

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و ترابری

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

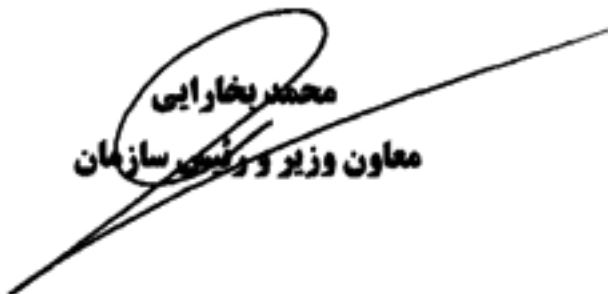
تاریخ: ۸۵/۹/۱۲
شماره: ۱۰۵۰۲۹/۷۱
پیوست: ۱

برادر گرامی سردار سرتیپ رویانیان
ریاست محترم پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا

موضوع: دستورالعمل کنترل ساعت کار مجاز رانندگان حمل و نقل باری کشور

سلام علیکم

در اجرای ماده ۳۱ آئین نامه تاسیس و بهره برداری از موسسات ترابری جاده ای داخلی و مقررات ایمنی رفت و آمد وسایل ترابری در راههای کشور (مصوب ۱۳۵۷) و نظر به مصوبات جلسه شانزدهم کمیسیون ایمنی راههای کشور مورخ ۸۵/۸/۶ ، به پیوست دستورالعمل کنترل ساعت کار مجاز رانندگان حمل و نقل باری کشور جهت اجرا ایفاد می گردد .
خواهشمند است دستور فرمایید ضمن ابلاغ موضوع به کلیه نواحی انتظامی در سراسر کشور ، این سازمان را از نتیجه اقدامات مطلع نمایند.

محمد باقرایی
معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت :

- مقام محترم وزارت برای استحضار .
 - معاونت محترم حمل و نقل برای اطلاع .
 - ادارات کل حمل و نقل و پایانه های سراسر کشور برای اطلاع و ارسال به شرکتها و موسسات حمل و نقل جاده ای و نظارت بر عملکرد شرکتها و موسسات حمل و نقل با هماهنگی دفتر ایمنی و ترافیک در قالب بخشنامه شماره ۱۱۹۲۶۶/۷۱ مورخ ۸۳/۱۲/۲۶ .
 - دفتر حقوقی و تدوین مقررات برای اطلاع .
 - دفتر حمل و نقل کالا و مسافر برای اطلاع .
 - دفتر ایمنی و ترافیک برای پی گیری .
- ب. اقدام کننده : آقای محمود آبادی

دستور العمل ساعت کار مجاز رانندگان حمل و نقل باری کشور

فصل اول: کلیات

- ماده ۱: در این دستورالعمل، واژه‌ها و عبارات زیر در مفاهیم مربوطه به کار می‌روند:
- الف) وسایل نقلیه عمومی جاده‌ای بار: به کلیه وسایل نقلیه عمومی جاده‌ای گفته می‌شود که فعالیت آنها صرفاً حمل و نقل عمومی بار از طریق جاده است و ظرفیت بارپذیری آن بیش از ۳/۵ تن می‌باشد.
- ب) شرکت حمل و نقل: کلیه شرکتها، مؤسسات و نهادهای دولتی حمل و نقل بار که در صنعت حمل و نقل فعالیت می‌نمایند. اعم از شرکتهای تعاونی، شرکتهای دولتی، شرکتهای خصوصی و مؤسسات حمل و نقل بار.
- پ) راننده: هر فردی که با وسایل نقلیه عمومی بار رانندگی نماید و دارای دفترچه کار (کارت هوشمند) معتبر باشد، خواه این رانندگی برای مدتی کوتاه باشد، خواه به عنوان راننده کمکی جهت مواقع نیاز در وسیله نقلیه مستقر شده باشد.
- ت) رانندگی: مدت زمانی است که راننده با وسیله نقلیه در حال حرکت بوده است و زمانهای توقف در طول سفر، مبدأ و مقصد را شامل نمی‌شود.
- ث) شبانه‌روز: یک بازه ۲۴ ساعته است که از هر زمانی می‌تواند آغاز شود.
- ماده ۲: رانندگی وسایل نقلیه عمومی بار در راهها فقط به مدت ۱۰ ساعت در شبانه‌روز مجاز خواهد بود. در صورتیکه، سفر وسیله‌ای بیش از ۱۰ ساعت پیش‌بینی گردد و مؤسسه وابسته برنامه سفر آن را یکسره تنظیم نموده باشد، باید راننده کمکی با وسیله نقلیه همراه نماید و نام راننده کمکی را در برنامه درج نماید.
- تبصره ۱: وسایل نقلیه زیر از شمول این دستورالعمل مستثنی می‌باشند:
- الف) وسایل نقلیه عمومی بار که سرعت مجاز آنها کمتر از ۳۰ کیلومتر بر ساعت می‌باشد.
- ب) وسایل نقلیه عمومی بار که در شرایط بحران و با مجوز مراجع ذیربط در عملیات امداد و نجات مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- تبصره ۲: در صورتیکه سفر وسایل نقلیه بیش از ۱۰ ساعت به طول انجامد و راننده کمکی نیز پیش‌بینی نشده باشد، شرکت حمل و نقل موظف است برنامه زمانی توقف رانندگان در محل‌های مناسب را به نحوی که بیش از ۱۰ ساعت کار در ۲۴ ساعت رخ ندهد در اختیار راننده قرار دهد.

فصل دوم: وظایف شرکت حمل و نقل

- ماده ۳: شرکتهای حمل و نقل مجاز به تحویل بار و صدور برنامه برای رانندگان با شرایط زیر نیستند:
- الف) رانندگانی که دفترچه کار (کارت هوشمند) خود را همراه ندارند.
- ب) رانندگانی که صفحات تاخوگراف مربوط به دو سفر آخر دارای بار خود را همراه ندارند.
- پ) رانندگانی که صفحات تاخوگراف مربوط به سفرهای خالی پس از سفرهای دارای بار بند ب را همراه ندارند.
- ت) رانندگانی که بر اساس ماده ۲ از این دستورالعمل مجاز به رانندگی نیستند.
- ماده ۴: شرکت حمل و نقل باید صفحات تاخوگراف ذکر شده در بند ب و پ از ماده ۲ این دستورالعمل را به منظور حصول اطمینان از تحویل صحیح صفحات تاخوگراف توسط راننده مهیور نماید.
- ماده ۵: شرکتهای حمل و نقل مجاز به تحویل بار و صدور برنامه برای وسایل نقلیه زیر نیستند:
- الف) وسایل نقلیه‌ای که مجهز به دستگاه تاخوگراف نمی‌باشند.
- ب) وسایل نقلیه‌ای که دستگاه تاخوگراف آنها دارای نقص فنی است.
- پ) وسایل نقلیه‌ای که از تاریخ انقضای کارت معاینه تاخوگراف آنها گذشته است.
- ت) وسایل نقلیه‌ای که مهر و موم دستگاه تاخوگراف آنها باز شده است.

تبصره: برنامه تجهیز وسایل نقلیه به دستگاه تاخوگراف به شرح زیر می‌باشد:

الف) وسایل نقلیه تولید سال ۱۳۸۱ و پس از آن، ۳ ماه پس از تاریخ ابلاغ دستورالعمل

ب) وسایل نقلیه تولید سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰، ۶ ماه پس از تاریخ ابلاغ دستورالعمل

پ) وسایل نقلیه تولید سالهای ۱۳۶۶ تا ۱۳۷۵، ۹ ماه پس از تاریخ ابلاغ دستورالعمل

ت) وسایل نقلیه تولید سالهای ۱۳۶۵ و پیش از آن، ۱۲ ماه پس از تاریخ ابلاغ دستورالعمل

ماده ۶: شرکت حمل و نقل موظف است در آغاز سفر به تعداد کافی صفحه استاندارد که موارد زیر به صورت خوانا، بر روی تمامی آنها ثبت شده است را به مهر شرکت ممهور و به راننده تحویل نماید.

الف) نام راننده

ب) شماره دفترچه کار (کارت هوشمند)

پ) شماره بارنامه

ت) تعداد صفحات تاخوگراف تحویل شده به راننده و شماره هر صفحه با درج تاریخ استفاده

تبصره ۱: صفحات استاندارد باید بر اساس کارت معاینه تاخوگراف انتخاب شوند.

تبصره ۲: در صورت وجود بیش از یک راننده در وسیله نقلیه، باید برای هر یک به صورت جداگانه به تعداد کافی صفحه تاخوگراف تأمین و با شرایط فوق در اختیار رانندگان قرار گیرد.

ماده ۷: شرکت حمل و نقل باید شماره بارنامه و خودرو، تاریخ و ساعت صدور، مبدأ و مقصد سفر را در دفترچه کار (کارت هوشمند) راننده ثبت نماید. در صورت وجود بیش از یک راننده، این اطلاعات باید در دفترچه کار (کارت هوشمند) تمامی رانندگان ثبت شود.

فصل سوم: وظایف راننده

ماده ۸: هیچ رانندگانی نباید با وسیله نقلیه عمومی بار که براساس تبصره ماده ۵ مجهز به تاخوگراف نیست، رانندگی نماید.

ماده ۹: رانندگان (راننده) موظفند ساعت دستگاه را با ساعت رسمی کشور تنظیم نموده و صفحه را به گونه‌ای در دستگاه قرار دهند که ساعت به شکلی درست بر صفحه ثبت گردد.

ماده ۱۰: رانندگان (راننده) موظفند در سفرهای دارای بار بلافاصله پس از تحویل بار و دریافت بارنامه و در تمام شرایط کاری تا پایان سفر، صفحات تحویل شده توسط شرکت حمل و نقل را درون دستگاه قرار داده و با توجه به شرایط کاری (بارگیری، رانندگی و استراحت) دستگاه را تنظیم نمایند.

ماده ۱۱: رانندگان (راننده) موظفند در سفرهای خالی در هنگام رانندگی از صفحه تاخوگراف استفاده نمایند. در این شرایط رانندگان (راننده) باید نام، شماره خودرو و (دفترچه کار) (برگ فعالیت) یا کارت هوشمند، تاریخ، مسافت و مبدأ حرکت خود را بر پشت صفحه درج نمایند.

ماده ۱۲: رانندگان (راننده) موظفند، علاوه بر دفترچه کار (کارت هوشمند)، بارنامه و تمام صفحات تاخوگراف مربوط به سفر جاری خود، صفحات تاخوگراف مربوط به ۳ سفر قبلی خود و سفرهای خالی بین آنها را نیز به همراه داشته باشند و در هنگام درخواست مراجع ذیصلاح ارائه نمایند.

ماده ۱۳: رانندگان (راننده) موظفند، در صورت خرابی دستگاه تاخوگراف و یا ثبت نادرست اطلاعات توسط دستگاه، ساعت کاری خود را بر پشت صفحه تاخوگراف در جدول مربوطه ثبت نمایند.

تبصره: حداکثر مهلت زمانی برای رفع نقص دستگاه تاخوگراف یک هفته می‌باشد. با این وجود، تحویل بار و صدور بارنامه جدید برای وسیله نقلیه، مستلزم رفع نقص دستگاه می‌باشد.

فصل چهارم: الزامات نصب، استفاده و نگهداری از دستگاه

ماده ۱۴: نصب و یا تعمیر تاخوگراف تنها باید در تعمیرگاههای مجاز انجام شود و تعمیرگاه مجاز باید دستگاه و کلیه اتصالات آن را با کد مشخصه خود پلمب نماید.

ماده ۱۵: تعمیرگاه مجاز باید پس از نصب و یا تعمیر تاخوگراف کارت معاینه دستگاه را با مشخصات زیر صادر نماید.

الف) شماره پلاک وسیله نقلیه

ب) شماره سریال و نوع تاخوگراف

پ) نوع صفحه تاخوگراف متناسب

ت) اندازه لاستیک چرخ

ث) کیلومتر وسیله نقلیه در زمان کنترل

ج) ضریب مشخصه وسیله نقلیه (تایم جعبه دنده)

چ) تاریخ صدور و تاریخ انقضای کارت (حداکثر ۲ سال پس از تاریخ صدور)

ح) نام، مهر و کد مشخصه تعمیرگاه مجاز

ماده ۱۶: رانندگان (راننده) موظفند، پیش از گذشت تاریخ انقضای کارت معاینه تاخوگراف یا در صورت بروز هر گونه تغییر در وسیله نقلیه که موجب تغییر در مشخصات مندرج در کارت معاینه تاخوگراف می‌گردد، به یکی از تعمیرگاههای مجاز مراجعه و نسبت به کالیبراسیون مجدد دستگاه و دریافت کارت جدید اقدام نمایند.

ماده ۱۷: تعمیرگاههای مجاز موظفند، مشخصات مربوط به تمام تاخوگرافهای تعمیر شده را ثبت نموده و در صورت درخواست مراجع ذیصلاح ارائه نمایند. این مشخصات شامل، شماره پلاک وسیله نقلیه، شماره سریال تاخوگراف، شماره گواهینامه راننده و شرح مختصر فعالیت انجام شده بر روی دستگاه می‌باشد.

• فصل پنجم. تخلفات

ماده ۱۸: مأموران پلیس راه به صورت تصادفی نسبت به توقف وسایل نقلیه در نقاط مناسبی از طول راههای کشور اقدام و رعایت مفاد این دستورالعمل را شامل موارد زیر توسط شرکتهای حمل و نقل و رانندگان کنترل نموده و بر اساس مواد ۱۹، ۲۰ و ۲۱ دستورالعمل اقدام می‌نمایند.

الف) مندرجات بارنامه و دفترچه کار (کارت هوشمند) وصفحات تاخوگراف مربوط به سفر جاری

ب) کارت معاینه تاخوگراف، تاریخ اعتبار آن و همخوانی مشخصات درج شده با واقعیت

پ) وجود و صحت عملکرد تاخوگراف شامل نقص فنی و ثبت صحیح ساعت

ت) بارنامه و صفحات تاخوگراف ۳ سفر قبلی و سفرهای خالی بین آنها.

ماده ۱۹: ارتکاب هر یک از موارد زیر به عنوان تخلف شرکت حمل و نقل محسوب می‌شود و گزارش تخلف جهت بررسی به سازمان حمل و نقل و پایانه‌های استان ارسال تا براساس دستورالعمل موجود اقدامات لازم صورت گیرد. بنابراین عدم رعایت مفاد ۳ و ۴ و ۵ این دستورالعمل از طرف شرکتهای حمل و نقل تخلف محسوب شده و به تخلفات آنان حسب مورد در کمیسیونهای ماده ۱۲ یا ماده ۵ قانون الزام رسیدگی خواهد شد.

الف) واگذاری بار به راننده‌ای که دفترچه کار (کارت هوشمند) ندارد.

ب) صدور بارنامه برای وسیله نقلیه‌ای که دستگاه تاخوگراف ندارد.

پ) صدور بارنامه برای وسیله نقلیه‌ای که دستگاه تاخوگراف آن دارای نقص فنی است.

ت) صدور بارنامه برای وسیله نقلیه‌ای که مهر و موم تاخوگراف آن باز شده است.

ث) صدور بارنامه برای وسیله نقلیه‌ای که تاریخ اعتبار کارت معاینه تاخوگراف آن منقضی شده است.

ج) تحویل بار و صدور بارنامه برای راننده‌ای که بر اساس ماده ۲ از این دستورالعمل مجاز به رانندگی نمی‌باشد.

چ) مهمور کردن صفحه غیر استاندارد برای استفاده در طول سفر.

ح) ثبت ناقص اطلاعات بر پشت صفحات تاخوگراف در هنگام صدور بارنامه.

خ) عدم ثبت شماره بارنامه و تاریخ صدور آن در دفترچه کار (کارت هوشمند) راننده.

ماده ۲۰: ارتکاب هر یک از موارد زیر به عنوان تخلف راننده محسوب می‌شود و به شرح زیر اقدام می‌گردد.
الف) هرگونه دخالت و دستکاری در دستگاه تاخوگراف مطابق ردیف ۱۱۶۶ جدول جرایم رانندگی اعمال قانون و مراتب ضمن ثبت در دفترچه کار (کارت هوشمند) راننده مطابق ماده ۷۲۴ قانون مجازات اسلامی به مراجع قضایی گزارش می‌گردد.

ب) رانندگی با وسایل نقلیه عمومی بیش از زمان مجاز موضوع ماده ۲ دستورالعمل به میزان کمتر از ۳ ساعت اعمال قانون مطابق ردیف ۱۱۵۵ و به میزان بیشتر از ۳ ساعت ضمن اعمال قانون مطابق ردیف یاد شده، مراتب در دفترچه کار (کارت هوشمند) نیز ثبت می‌شود.

پ) نداشتن دفترچه کار (کارت هوشمند) یا برگ فعالیت راننده وسیله نقلیه مطابق ردیف ۱۰۵۹ جدول جرایم رانندگی اعمال قانون می‌گردد.

ت) عدم استفاده از بارنامه توسط وسایل نقلیه عمومی بار مطابق ردیف ۱۱۴۷ جدول جرایم رانندگی اعمال قانون و مراتب در دفترچه کار (کارت هوشمند) راننده ثبت می‌شود.

ث) رانندگی با سرعت غیر مجاز با بهره‌گیری از صفحه تاخوگراف

ماده ۲۱: مأموران پلیس راه در صورت مشاهده ارتکاب هر یک از موارد زیر مراتب را در دفترچه کار (کارت هوشمند) راننده ثبت می‌نمایند.

الف) رانندگی با وسیله نقلیه عمومی بار که مجهز به تاخوگراف نمی‌باشد.

ب) رانندگی با وسیله نقلیه عمومی بار که بیش از یک هفته از خرابی تاخوگراف آن گذشته است.

پ) رانندگی با وسیله نقلیه عمومی بار که از تاریخ انقضای کارت معاینه تاخوگراف آن گذشته است.

ت) همراه نداشتن کارت معاینه تاخوگراف.

ث) ایجاد تغییر در مشخصات وسیله نقلیه (مانند اندازه چرخها و یا تنظیم جمبه‌دنده) بدون کالیبراسیون مجدد تاخوگراف

ج) رانندگی بدون قرار دادن صفحه در دستگاه ثبت.

چ) باز کردن پلمب مربوط به اجزای دستگاه.

ح) رانندگی با وسیله نقلیه عمومی که تاخوگراف آن درست کار نمی‌کند، بدون ثبت اطلاعات مربوط به زمانهای کاری در پشت صفحه تاخوگراف.

خ) همراه نداشتن تمام و یا یکی از صفحات تاخوگراف مربوط به سفر جاری.

د) استفاده از صفحه نامعتبر در دستگاه ثبت (بدون مهر شرکت).

ذ) استفاده از صفحه غیر استاندارد در تاخوگراف (براساس کارت معاینه دستگاه).

ر) همراه نداشتن تمام و یا یکی از صفحات تاخوگراف مربوط به سفرهای قبلی.

ز) تنظیم نبودن ساعت دستگاه و یا ثبت اشتباه ساعت بر روی صفحه.

ژ) ناقص بودن اطلاعات مورد نیاز بر پشت صفحه تاخوگراف در سفرهای خالی.

س) رانندگی با سرعت غیر مجاز.

ماده ۲۲: با متخلفین موضوع این دستور العمل در مورد شرکتها و مؤسسات حمل و نقل بر اساس ضوابط موضوع کمیسیون ماده ۱۲ آیین نامه حمل و نقل بار و مسافر، با رانندگان برابر ضوابط صدور، تمدید و لغو دفترچه کار (کارت هوشمند) رانندگان موضوع ماده ۶ قانون الزام شرکتها و مؤسسات حمل و نقل به استفاده از بارنامه و صورت وضعیت و جداول جرایم رانندگی و در مورد تعمیرگاهها بر اساس ماده ۵۴۰ قانون مجازات اسلامی برخورد خواهد شد.